

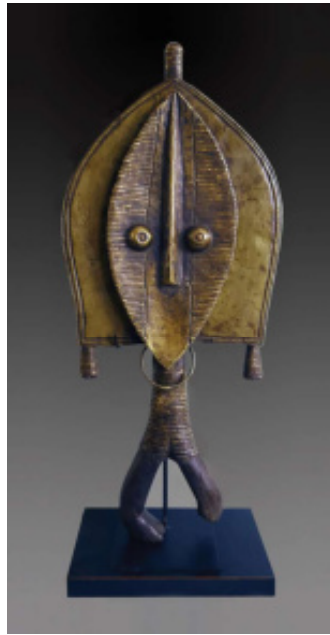
Baule versus Kota

Ik was 24 toen ik op de Weteringschans in Amsterdam de Galerie van Khepri van Rijn passeerde. De prachtige expressieve beelden in de etalage deden mij gefascineerd toekijken. Ik kon mijn ogen er niet van af houden. Als een magneet werd ik naar binnen getrokken.

Mijn oog werd onmiddellijk getrokken naar een 45 cm hoog, rood beeldje van de Baule stam. Ik draaide er diverse keren opgewonden omheen en mijn verlangen om dit beeldje te bezitten had net zijn hoogtepunt bereikt toen de heer van Rijn sr. mij aansprak en vroeg waar mijn belangstelling naar uitging. Ja, naar dat mooie rode Baule beeldje natuurlijk dat daar in al zijn schoonheid mij stond te betoveren. Die had ik al in mijn hart gesloten. Ik vroeg naar de prijs. “8000 gulden” antwoordde de heer van Rijn (zonder een spier te vertrekken). Had ik het wel goed verstaan? Ik was tekstschrijver bij DelaMar en dat was 6x mijn netto maandsalaris (1965). Maar het was niet anders. Enorm teleurgesteld verliet ik de winkel. Maar het beeldje bleef mij dagenlang bij. En ook de hele daarop volgende week. Ja, ik had nog wat spaarcentjes maar die waren eigenlijk bestemd voor mijn voorgenomen huwelijk...

Met kloppend hart

Maar toch??? Een fantastisch bezit toch? Tien dagen later, met een kloppend hart, stapte ik opnieuw de winkel binnen. Het beeldje stond er nog steeds!! Ik had, na lang wikken en wegen en rekenen, besloten 6000 gulden te bieden.

Je wist maar nooit. Meer kon ik echt niet verantwoorden. Ik deed mijn voorstel. En ja, toen keek heer van Rijn senior mij wat meewarig aan en wees op het rode stickertje op het sokkeltje (nooit geweten wat dat betekende). Het was inmiddels gereserveerd voor een Amerikaanse klant.

Die deceptie

Het heeft mij echt weken lang achtervolgd. Die deceptie!! Maar alles gaat voorbij. Die dag had mijn leven veranderd en de kunst uit West Afrika is mij mijn leven lang blijven boeien. Speciaal de Baule stukken. Pas 30 jaar later ging ik be-

langstelling krijgen voor de kunst uit Congo en Gabon. Momenteel bezit ik stukken van de Punu, de Songye, Chokwe, en dan toch uiteindelijk ook een reliekwachter van de Kota. Messing op hout. Dat zag ik vroeger helemaal niet zitten. Maar nu, nu domineert deze reliekwachter mijn hele verzameling. Die strakke blik die de eeuwigheid in schijnt te kijken. Die eenvoud en toch die krachtige uitstraling! De Boeddha van de Afrikaanse kunst.

Less is more

Was het niet Picasso die zei: teken een cirkel of ovaal, zet er twee punten in en je kunt stoppen. Het is al een gezicht. Less is more! Dat ik dat niet eerder had ontdekt. Men zegt dat Kota reliekwachters zonder meer worden gerangschikt onder de grootste kunstschatten op aarde. Mijn stuk, afkomstig uit de 50-er jaren, uit de collectie van Michel Lair, (ancienne collection Guenneguez) raakt mij elke dag weer als het met zijn ronde kogelachtige ogen hooghartig en een beetje minderwaardig naar de rest van mijn collectie kijkt. Waar zal dit stuk staan als ik er niet meer ben? Dat vraag ik me dan af. Zou ik wel willen weten. De wereld is vol mooie dingen en er is geen mode in schoonheid. Het leven te midden van die schoonheid is een plezierig avontuur (Harrie Heinemans). Zo is het maar net!
jp.visser@upcmail.nl

Reliekwacher
van de Kota